

Početna Stranica > ... > Pokretanje Sudskog Postupka > Pravna Pomoć > Germany

Pravna pomoć

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Njemačka

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Ako vas savjetuje i zastupa odvjetnik, on ima pravo na naknadu za obavljeni rad, čiji iznos uvelike ovisi o vrijednosti predmeta spora. Mogu nastati i sudski troškovi, ako se u predmetu pokrene postupak pred sudom. Oni ne obuhvaćaju samo pristojbe i troškove suda, nego i troškove koje stranka kojoj je potrebna pravna pomoć treba platiti da bi izvršila radnju koju je naložio sud ili troškove koje je potrebno platiti da bi se poduzele odgovarajuće pravne radnje ili iznijela odgovarajuća obrana. Stranka koja ne traži pravnu pomoć u pravilu bi trebala snositi te troškove. Ako sud presudi u korist te stranke, ona će od protustranke dobiti povrat tih troškova.

2 Što je točno pravna pomoć?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć (*Beratungshilfe*) i pravna pomoć (*Prozesskostenhilfe*).

Pomoć u smislu pravnog savjetovanja i zastupanja u izvansudskim postupcima (savjetodavna pomoć) pruža se osobama slabijeg imovinskog stanja u skladu sa Zakonom o pravnom savjetovanju i zastupanju za građane s niskim dohotkom (*Gesetz über Rechtsberatung und Vertretung für Bürger mit geringem Einkommen (Beratungshilfegesetz)*).

Osobe slabijeg imovinskog stanja primaju pravnu pomoć za sudjelovanje u sudskim postupcima u skladu s propisima o pravnoj pomoći.

3 Koji su uvjeti za dodjelu pravne pomoći?

Savjetodavna pomoć ili pravna pomoć odobrava se ako osoba koja traži pravne usluge nije u mogućnosti prikupiti potrebna sredstva zbog svojih osobnih i financijskih okolnosti (slabije imovinsko stanje) te nema drugih razumnih prilika za dobivanje pomoći (npr. osiguranje troškova pravne zaštite, savjeti udruge stanara ili sindikata itd.).

Osim toga, pravna radnja koju namjerava poduzeti za zaštitu svojih prava mora biti osnovana. Za odobrenje pravne pomoći planirana pravna radnja ili obrana mora imati dovoljne izgleda za uspjeh. Sud koji odlučuje o zahtjevu za pravnu pomoć mora na temelju iznesenih činjenica i dostupnih dokumenata smatrati pravni položaj podnositelja točnim ili barem utemeljenim te mora, s obzirom na činjenice, biti uvjeren da će podnositelj zahtjeva moći iznijeti dokaze. Ako ispunjava pravne uvjete, dotična osoba ima pravo na savjetodavnu pomoć ili pravnu pomoć.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Savjetodavna pomoć (koja obuhvaća savjetovanje i, prema potrebi, zastupanje) dodjeljuje se u

građanskopravnim stvarima, uključujući radno, upravno, ustavno i socijalno pravo. Kad je riječ o kaznenom i prekršajnom pravu, pruža se samo savjetovanje. U pitanjima u kojima se primjenjuje pravo druge države savjetodavna pomoć dodjeljuje se ako činjenice predmeta imaju vezu s Njemačkom. Za predmete u području poreznog prava ne dodjeljuje se pravna pomoć.

Pravna pomoć dodjeljuje se za sve vrste postupaka povezanih s građanskim sporovima, za izvanparnične postupke te postupke pred radnim, upravnim, socijalnim ili poreznim sudom (*Arbeitsgericht, Verwaltungsgericht, Sozialgericht* ili *Finanzgericht*). Tuženici u kaznenim postupcima i dužnici u postupcima u slučaju nesolventnosti ne primaju pravnu pomoć. Propisi o odvjetnicima obrane koje dodjeljuje sud sadržavaju detaljna posebna pravila u pogledu tuženika u kaznenim postupcima. Dužnici u postupku u slučaju nesolventnosti mogu dobiti odgodu plaćanja troškova postupka ako su uz zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnijeli zahtjev za otpust preostalog duga. U tom slučaju sud nadležan za nesolventnost dužniku na poseban zahtjev dodjeljuje i odvjetnika po njegovu izboru koji ga je voljan zastupati ako se zastupanje po odvjetniku pokaže potrebnim.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Ne postoje takvi posebni postupci. Postojeće mogućnosti dodjele savjetodavne pomoći i pravne pomoći obuhvaćaju i hitne slučajeve.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrasci zahtjeva za savjetodavnu pomoć i pravnu pomoć mogu se dobiti od lokalnih sudova (*Amtsgerichten*) i odvjetnika.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Potrebni podaci o dohotku moraju se vjerodostojno dokazati podnošenjem relevantnih dokumenata (npr. platna lista ili, u slučaju samozaposlenih osoba, posljednje porezno rješenje).

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Zahtjev za savjetodavnu pomoć podnosi se lokalnom sudu na čijem području nadležnosti osoba koja traži pravne usluge ima zakonsko prebivalište (mjesto prebivališta). Ako osoba nema zakonsko prebivalište u Njemačkoj, nadležan je onaj lokalni sud na čijem području nadležnosti nastane potreba za pružanjem savjetodavne pomoći. Za takvu se vrstu pomoći može i izravno obratiti odvjetniku. U tom se slučaju nakon toga, a u roku od četiri tjedna, mora podnijeti odgovarajući zahtjev sudu.

Zahtjev za pravnu pomoć potrebno je podnijeti sudu pred kojim je pokrenut ili će se pokrenuti postupak za koji se pravna pomoć traži. Upravo taj sud (a ne, na primjer, tijelo za socijalnu skrb) ispituje zahtjev i ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za dodjelu pravne pomoći.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Informacije o savjetodavnoj pomoći i pravnoj pomoći mogu se dobiti na lokalnim sudovima i od odvjetnikâ.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Ako imate pravo na savjetodavnu pomoć ili pravnu pomoć, trebali biste ispuniti odgovarajući obrazac, priložiti potrebne dokumente i podnijeti ga tijelu navedenom u odgovoru na pitanje 8.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Osoba koja traži pravne usluge može sama odabrati odvjetnika koji će joj pružiti savjetodavnu pomoć. U saveznim zemljama Bremen i Hamburgu savjetodavnu pomoć pružaju javni centri za pravno savjetovanje. Odvjetnici su dužni pružiti savjetodavnu pomoć te se zahtjev za tu vrstu pravne pomoći može odbiti samo u posebnim slučajevima na temelju važnih razloga.

I u slučaju pravne pomoći možete sami odabrati odvjetnika za svoj predmet. Podnositelj zahtjeva mora odabrati odvjetnika koji je ovlašten za zastupanje na sudu. Predsjednik suda odabire i dodjeljuje odvjetnika samo ako dotična stranka ne može pronaći odvjetnika koji bi je zastupao.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Odvjetnik ima pravo na naknadu u iznosu od 15 EUR od osobe kojoj je pružio savjetodavnu pomoć, ali ovisno o njezinim okolnostima ta osoba može biti i oslobođena plaćanja te naknade. Svi drugi ugovori o naknadama smatraju se ništavnima. Ostatak naknade za svoj rad odvjetnik prima iz državne riznice.

U slučaju dodjele pravne pomoći obuhvaćeni su svi troškovi postupka, osim onih troškova podnositelja zahtjeva koji nisu bili potrebni da se zaštite njegova prava. Stranka kojoj je potrebna pravna pomoć ne snosi nikakve druge troškove.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Ako su ispunjeni uvjeti za dodjelu pravne pomoći, podnositelj zahtjeva ne snosi nikakve druge troškove. Dodjelom pravne pomoći obuhvaćeni su svi potrebni troškovi postupka. Međutim, ako je podnositelj zahtjeva financijski sposoban snositi dio troškova postupka, obavezan je odgovarajući iznos, u cijelosti ili djelomično, vratiti u obrocima državnoj riznici iz koje su plaćeni ti troškovi. Najkasnije četiri godine nakon završetka postupka mogu se preispitati osobne i financijske okolnosti te se može naložiti plaćanje obroka ili prilagoditi iznos postojećih obroka, kojih, u svakom slučaju, ne može biti više od 48.

Moguće je da pravna pomoć ne obuhvaća sve dijelove postupka („djelomična pravna pomoć”). U takvim je slučajevima učinak pravne pomoći ograničen na dio za koji je odobrena.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Dodjela pravne pomoći ne obuhvaća automatski i žalbe. Ona prestaje donošenjem konačne odluke suda pred kojim je postupak pokrenut. Međutim, može se podnijeti zahtjev i za pravnu pomoć u žalbenom postupku. Žalbeni će sud ocijeniti je li stranci i dalje potrebna pravna pomoć te je li žalba osnovana i ima li izgleda za uspjeh. Ima li žalba izgleda za uspjeh ili je li osnovana ne utvrđuje se ako je protustranka podnijela žalbu. Ako su ti uvjeti ispunjeni, podnositelj zahtjeva ima pravo na pravnu pomoć.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Savjetodavna pomoć može se ukinuti ako se njezina dodjela temeljila na netočnim informacijama dobivenima od stranke koja je tražila pravne usluge.

Pravna pomoć može se ukinuti samo u sljedećim okolnostima:

1. ako je pravna pomoć dobivena na temelju lažnih navoda i netočnih informacija o sporu
2. ako su, kako bi se ispunili subjektivni zahtjevi za odobravanje pomoći, navedene netočne informacije te nisu podnesene potrebne izjave
3. ako ne postoje navedene osobne i financijske okolnosti potrebne za pružanje pomoći
4. ako osoba kasni s plaćanjem obroka ili

5. ako osoba ne prijavi znatno povećanje dohotka ili znatno poboljšanje drugih financijskih okolnosti ili ne prijavi novu adresu.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Protiv odluke lokalnog suda o odbijanju zahtjeva za savjetodavnu pomoć može se podnijeti izravna žalba (*sofortige Beschwerde*).

Ako je podnositelju odbijen zahtjev za pravnu pomoć, on može protiv te sudske odluke u roku od mjesec dana podnijeti izravnu žalbu ako je vrijednost predmeta spora u glavnom postupku veća od 600 EUR. Ako vrijednost predmeta spora u glavnom postupku nije veća od 600 EUR, žalba se može podnijeti samo ako sud nije odobrio pravnu pomoć isključivo na temelju uvjeta povezanog s osobnim i financijskim okolnostima.

17 Može li zahtjev za besplatnu pravnu pomoć imati učinak prekida roka zastare?

Podnošenjem zahtjeva za pravnu pomoć prekida se rok zastare zahtjeva koji se nastoji utvrditi ili izvršiti i za koji se traži pravna pomoć. To znači da se vrijeme tijekom kojeg se rok zastare prekida ne uzima u obzir pri izračunu roka zastare. Podnošenje zahtjeva ima učinak prekida roka zastare samo ako se o zahtjevu za besplatnu pravnu pomoć izravno obavijesti protivna stranka. Ako se obavijest dostavi naknadno, rok zastare ne prekida se do datuma na koji je protivna stranka obaviještena o zahtjevu za besplatnu pravnu pomoć.

Više informacija:

https://www.bmj.de/SharedDocs/Publikationen/DE/Beratungs_PKH.html

■ Posljednji put ažurirano: 07/08/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.